

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 11. novembra 2010*

Vo veci C-152/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Schwerin (Nemecko) z 3. februára 2009 a doručený Súdnemu dvoru 4. mája 2009, ktorý súvisí s konaním:

André Grootes

proti

Amt für Landwirtschaft Parchim,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (spravodajca), E. Levits a M. Safjan,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— A. Grootes, v zastúpení: J. Booth, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. von Rintelen, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. júla 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 40 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, s. 1, a korigendum Ú. v. EÚ L 94, 2004, s. 70; Mim. vyd. 03/040, s. 269), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006 (Ú. v. EÚ L 58, s. 32, ďalej len „nariadenie č. 1782/2003“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú A. Grootes a Amt für Landwirtschaft Parchim (Poľnohospodársky úrad v Parchime), týkajúceho sa otázky, či sa má určitý pozemok (ďalej len „sporný pozemok“) považovať na účely výpočtu platobných nárokov za ornú pôdu alebo trvalý pasienok.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1782/2003

- 3 V rámci reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky prijala Rada Európskych spoločenstiev nariadenie č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, ako aj niektorých režimov podpory pre poľnohospodárov.
- 4 Nariadenie č. 1782/2003 upravuje najmä režim podpory príjmov poľnohospodárov. Tento režim je označený v článku 1 druhej zarážke tohto nariadenia ako „režim jednotnej platby“. Je tiež upravený v hlave III uvedeného nariadenia.
- 5 Podľa článku 34 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 1782/2003:

„Poľnohospodári zašlú svoju žiadosť o účasť v rámci režimu jednotnej platby do dátumu stanoveného členskými štátmi, avšak najneskôr do 15. mája.“

6 Podľa článku 37 ods. 1 tohto nariadenia:

„Referenčná čiastka predstavuje trojročný priemer celkových čiastok platieb poskytnutých poľnohospodárovi podľa režimov podpory uvedených v prílohe VI, vypočítaná a upravená v súlade s prílohou VII, v každom kalendárnom roku referenčného obdobia podľa článku 38.

...“

7 V zmysle článku 38 uvedeného nariadenia referenčné obdobie zahŕňa kalendárne roky 2000, 2001 a 2002.

8 Článok 40 rovnakého nariadenia s nadpisom „Mimoriadne okolnosti“ stanovuje:

„1. Odlišne od článku 37 je každý poľnohospodár, ktorého produkcia bola počas referenčného obdobia vážne ovplyvnená prípadom vyššej moci alebo mimoriadnymi okolnosťami, ktoré nastali pred uvedeným referenčným obdobím alebo počas neho, je oprávnený požiadať, aby sa referenčná čiastka vypočítala na základe kalendárneho

roku alebo kalendárnych rokov referenčného obdobia, ktoré neboli ovplyvnené prípadom vyššej moci alebo mimoriadnymi okolnosťami.

2. Ak bolo prípadom vyššej moci alebo mimoriadnymi okolnosťami ovplyvnené celé referenčné obdobie, členský štát vypočíta referenčnú sumu na základe obdobia rokov 1997 až 1999 alebo v prípade cukrovej repy, trstiny a čakanky na základe najbližšieho hospodárskeho roka, ktorý predchádzal reprezentatívnejmu obdobiu zvolenému v súlade s bodom K prílohy VII. V tomto prípade sa odsek 1 uplatňuje obdobne.

3. Prípady vyššej moci alebo mimoriadne okolnosti, ako aj príslušné dôkazy, ktoré sú doložené k spokojnosti príslušného orgánu [ako aj príslušné dôkazy podľa požiadaviek príslušného orgánu – *neoficiálny preklad*], oznámi príslušný poľnohospodár písomne príslušnému orgánu v lehote, ktorú každý členský štát stanoví.

4. Prípady uznané príslušným orgánom ako vyššia moc alebo mimoriadne okolnosti sú napríklad:

a) úmrtie poľnohospodára;

b) dlhšie trvajúca pracovná neschopnosť poľnohospodárov [poľnohospodára – *neoficiálny preklad*];

- c) vážna prírodná katastrofa, ktorá významne zasiala [zasiahla – *neoficiálny preklad*] poľnohospodárske plochy poľnohospodárskeho podniku;

- d) náhodné zničenie budov poľnohospodárskeho podniku určených na chov zvierat;

- e) choroba, ktorá postihne časť alebo všetky hospodárske zvieratá poľnohospodárov [poľnohospodára – *neoficiálny preklad*].

5. Odseky 1, 2 a 3 tohto článku sa primerane použijú pre poľnohospodárov, ktorí mali počas príslušného obdobia agroenvironmentálne záväzky v súlade s nariadeniami [Rady] (EHS) č. 2078/92 [z 30. júna 1992 o poľnohospodárskych výrobných metódach zlučiteľných s požiadavkami ochrany životného prostredia a so zachovaním krajiny [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 215, s. 85)] a (ES) č. 1257/1999 [zo 17. mája 1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) a ktorým sa menia a rušia niektoré nariadenia (Ú. v. ES L 160, s. 80; Mim. vyd. 03/025, s. 391)], na pestovateľov chmeľu, ktorí mali počas toho istého obdobia záväzky v súvislosti s vyoraním v súlade s nariadením [Rady] (ES) č. 1098/98 [z 25. mája 1998, ktorým sa zavádzajú osobitné dočasné opatrenia pre chmeľ (Ú. v. ES L 157, s. 7; Mim. vyd. 03/023, s. 117)], ako aj na pestovateľov tabaku, ktorí sa podieľali na programe odkupovania kvót v súlade s nariadením [Rady] (EHS) č. 2075/92 [z 30. júna 1992 o spoločnej organizácii trhu so surovým tabakom (Ú. v. ES L 215, s. 70; Mim. vyd. 03/013, s. 29)].

V prípade, že opatrenia uvedené v prvom pododseku sa vzťahovali na príslušné obdobie, ako aj na obdobie uvedené v odseku 2, členské štáty určia príslušnú čiastku na základe objektívnych kritérií tak, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so

všetkými poľnohospodármi a zabránilo deformácii trhu a hospodárskej súťaže, a to v súlade s presnými pravidlami, ustanovenými Komisiou v súlade s postupom uvedeným v článku 144 ods. 2.“

- 9 Oddiel 1 kapitoly 5 hlavy III nariadenia č. 1782/2003 s nadpisom „Regionálne uplatňovanie“ zakotvuje pre členské štáty možnosť vykonať režim jednotných platieb upravený v kapitolách 1 až 4 tejto hlavy na regionálnej úrovni.

- 10 Podľa článku 58 ods. 1 a 3 tohto nariadenia si členský štát môže zvoliť vykonávanie režimu jednotnej platby na regionálnej úrovni, a to tak, že svoj vnútroštátny strop nerozdelí jednotlivito medzi poľnohospodárov tohto štátu na základe ich príslušných referenčných súm, ale ho rozdelí medzi rôzne regióny, z ktorých sa skladá jeho územie.

- 11 Článok 59 ods. 1, 3 a 4 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. V riadne odôvodnených prípadoch a podľa objektívnych podmienok môže členský štát rozdeliť celkovú výšku regionálneho stropu stanoveného v súlade s článkom 58 alebo časť tohto stropu medzi všetkých poľnohospodárov, ktorých poľnohospodárske podniky sú umiestené v príslušnom regióne, včítane poľnohospodárov, ktorí nespĺňajú kritériá spôsobilosti podľa článku 33.

...

3. V prípade čiastočného rozdelenia celková výška [celkovej výšky – *neoficiálny preklad*] regionálneho stropu využijú poľnohospodári nároky, ktorých jednotková hodnota sa vypočíta vydelením odpovedajúcej časti regionálneho stropu stanoveného v súlade s článkom 58 počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu v zmysle článku 44 ods. 2 stanoveným na regionálnej úrovni.

V prípade, že môže poľnohospodár taktiež využiť nároky vypočítané zo zvyšnej časti regionálneho stropu, zvýši sa regionálna jednotková hodnota každého z nárokov tohto poľnohospodára, okrem nárokov za vyňatie pôdy z produkcie, o čiastku, ktorá odpovedá referenčnej čiastke vydelenej počtom nárokov poľnohospodárov stanovených v súlade s odsekom 4.

...

4. Počet nárokov na poľnohospodárov sa musí rovnať počtu hektárov, ktoré nahlásia v súlade s článkom 44 ods. 2 pre prvý rok použitia režimu jednotnej platby, okrem prípadu vyššej moci alebo mimoriadnych okolností, ktoré sú stanovené v článku 40 ods. 4.“

¹² Podľa článku 60 ods. 3 nariadenia č. 1782/2003:

„V rámci obmedzení stanovených v súlade s odsekom 2 pre príslušný región je poľnohospodár oprávnený využiť možnosť podľa odseku 1:

...

- b) v prípade primeraného uplatnenia článku 40 a článku 42 ods. 4 v rámci limitu počtu hektárov, ktorý sa má stanoviť podľa objektívnych podmienok a takým spôsobom, aby sa zaistilo rovné zaobchádzanie medzi poľnohospodármi a aby sa zabránilo narušeniu trhu a hospodárskej súťaže.“

- 13 Podľa článku 61 uvedeného nariadenia:

„V prípade uplatnenia článku 59 môžu členské štáty podľa objektívnych podmienok taktiež stanoviť v rozsahu regionálneho stropu alebo jeho časti rôzne jednotkové hodnoty nárokov, ktoré sa majú priznať poľnohospodárom podľa článku 59 ods. 1 pre hektáre trávnatých plôch ku dňu stanovenému na podanie žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 a pre akýkoľvek iný hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, alebo pre hektáre stálych pasienkov ku dňu stanovenému na podanie žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 a pre akýkoľvek iný spôsobilý hektár.“

Nariadenie (ES) č. 795/2004

- 14 Článok 16 nariadenia Komisie (ES) č. 795/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú predpisy na vykonávanie schémy jednotných platieb ustanovenej v nariadení č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 141, s. 1; Mim. vyd. 03/044, s. 226), zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 1974/2004 z 29. októbra 2004 (Ú. v. EÚ L 345, s. 85, ďalej len „nariadenie č. 795/2004“), stanovuje:

„1. V prípadoch, ktoré sa uvádzajú v článku 40 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1782/2003 tam, kde sa platnosť agro-environmentálnych záväzkov uvedených v spomínanom

článku skončí po poslednom dni určenom na predloženie žiadosti o platbu v rámci schémy jednotných platieb počas prvého roka jej uplatňovania, členský štát v prvom roku uplatňovania schémy jednotných platieb určí príslušné množstvá pre každého dotknutého poľnohospodára v súlade s článkom 40 ods. 1 2, 3 alebo 5 druhý pododsek spomínaného nariadenia za predpokladu, že... v rámci týchto agro-environmentálnych záväzkov je vylúčená akákoľvek dvojnásobná platba.

...

2. V prípade, ktorý sa uvádza v druhom pododseku článku 40 [ods.] 5 nariadenia (ES) č. 1782/2003 poľnohospodár obdrží nároky na platbu, ktoré vypočítajú tak, že príslušná čiastka, ktorú členský štát určí na základe objektívnych kritérií tak, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie so všetkými poľnohospodármi a zabránilo deformácii trhu a hospodárskej súťaže, sa vydelí počtom hektárov, ktorý nie je väčší ako počet hektárov, ktoré nahlási v prvom roku uplatňovania schémy jednotných platieb.

3. Článok 40 nariadenia (ES) č. 1782/2003 sa bude uplatňovať na základe každej priamej platby uvedenej v prílohe VI daného nariadenia.“

15 Kapitola 6 nariadenia č. 795/2004 obsahuje oddiel 1 s nadpisom „Vykonávanie na regionálnej úrovni“.

- 16 Článok 38 nariadenia č. 795/2004, ktorý je súčasťou tohto oddielu, stanovuje vo svojich odsekoch 1 až 3 viaceré pravidlá na uplatňovanie článku 59 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1782/2003.
- 17 Článok 38 ods. 4 nariadenia č. 795/2004 stanovuje:

„Článok 40 nariadenia (ES) č. 1782/2003 a článok 16 tohto nariadenia sa budú uplatňovať *mutatis mutandis*.“

Vnútroštátna právna úprava

- 18 Podľa § 2 ods. 1 zákona o vykonaní režimu jednotnej platby (Betriebsprämien-durchführungsgesetz, BGBl. 2006 I, s. 1298, ďalej len „BetrPrämDurchfG“) sa jednotná platba bude poskytovať na regionálnej úrovni s účinnosťou od 1. januára 2005 v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v zákone a v nariadení, ktorým sa vykonáva režim jednotnej platby.
- 19 § 5 ods. 1 BetrPrämDurchfG stanovuje, že referenčná čiastka jednotnej platby podľa článku 59 ods. 1 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 59 ods. 3 tohto nariadenia sa skladá v prípade každého poľnohospodára z čiastky zodpovedajúcej podniku a z čiastky zodpovedajúcej rozlohe.

- 20 Čiastka zodpovedajúca podniku sa vypočíta na základe skorších priamych platieb uvedených v § 5 ods. 2 bode 1 BetrPrämDurchfG, ku ktorým treba pripočítať prémie pre mliečne výrobky a dodatočné platby k prémii pre mliečne výrobky.
- 21 Čiastka zodpovedajúca rozlohe sa vypočíta vydelením zostávajúcej časti regionálneho stropu počtom hektárov, na ktoré možno poskytnúť podporu.
- 22 V tejto súvislosti článok 5 ods. 3 BetrPrämDurchfG stanovuje:

„Čiastka určená podľa veľkosti sa na rozpočtový rok 2005 vypočíta takto:

1. Suma jednotlivých častok vymedzených v § 2 pre každý región sa odpočíta od každého príslušného regionálneho stropu vymedzeného v § 4 ods. 1.

2. Zvyšná časť regionálneho stropu získaná po odpočítaní podľa pravidiel vymedzených v § 1 sa rozdelí v súlade s článkom 59 ods. 3 prvým pododsekom nariadenia (ES) č. 1782/2003 medzi plochy uvedené v tomto ustanovení na základe počtu hektárov, pokiaľ je v každom regióne dodržaný pomer uvedený v prílohe 2 medzi čiastkou určenou podľa veľkosti na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu a ktorý sa

k 15. máju 2003 používal ako trvalý pasienok, a čiastkou určenou podľa veľkosti na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, pre iné plochy.

...“

- 23 Príloha 2 BetrPrämDurchfG obsahuje tabuľku jednotkových hodnôt na hektáre trvalých pasienkov a na akékoľvek iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, pričom v prípade Spolkovej krajiny Meklenbursko-Predné Pomoransko stanovuje pomer 0,194 na hektáre trvalých pasienkov a pomer 1 na iné hektáre.
- 24 Článok 13 ods. 2 nariadenia, ktorým sa vykonáva režim jednotnej platby (Betriebsprämiedurchführungsverordnung, BGBl. 2006 I, s. 2376), v čase rozhodnom pre skutkový stav vo veci samej okrem iného stanovoval:

„V prípadoch uvedených v článku 40 ods. 5 druhom pododseku nariadenia (ES) č. 1782/2003 sa čiastka zodpovedajúca podniku a čiastka zodpovedajúca rozlohe vypočítajú na účely určenia referenčnej čiastky na základe kalendárneho roka predchádzajúceho účasti na agroenvironmentálnom opatrení...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 25 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v roku 1994 bol sporný pozemok, ktorý sa predtým využíval ako orná pôda, zmenený na pasienky v dôsledku uzavretia zmluvy medzi Staatliches Amt für Umwelt und Natur Lüz (Štátny úrad pre životné prostredie a prírodu v Lüz) a podnikom, ktorý v tom čase využíval sporný pozemok, s cieľom využívať ho v súlade s ochranou prírody.
- 26 V roku 1999 bola s uvedeným úradom uzatvorená iná zmluva na základe nariadenia č. 2078/92. Podľa nej sa mal v období od januára 1999 do decembra 2003 sporný pozemok využívať ako trvalý pasienok. Dňa 1. októbra 2002 A. Grootes v združení so svojím otcom prevzal sporný pozemok a na základe dodatku z 3. marca 2003 toto združenie prevzalo práva a povinnosti podľa tejto zmluvy s účinnosťou od 31. decembra 2002. Potom A. Grootes prevzal prevádzkovanie poľnohospodárskeho podniku na svoj vlastný účet.
- 27 Sporný pozemok bol zmenený na ornú pôdu a následne bol na jar 2004 osiaty.
- 28 Listom zo 6. mája 2005 A. Grootes podal žiadosť, ktorou sa domáhal kvalifikovania sporného pozemku ako ornej pôdy na účely výpočtu svojich platobných nárokov.
- 29 Rozhodnutím z 27. februára 2006 príslušný orgán, Amt für Landwirtschaft Parchim, priznal v prospech A. Grootesa iba platobné nároky založené na trvalých pasienkoch.

³⁰ Dňa 15. marca 2006 A. Grootes podal proti tomuto rozhodnutiu námietku, ktorá bola zamietnutá rozhodnutím z 3. júla 2006 obsahujúcim nepriznanie platobných nárokov i zamietnutie námietky. Amt für Landwirtschaft Parchim usúdil, že okolnosti, ktoré tvoria prípad vyššej moci, nemožno vo vzťahu k spornému pozemku uznať, lebo jeho využitie ako pasienok na základe štátneho programu nepredstavuje agroenvironmentálne opatrenie v zmysle článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 13 nariadenia, ktorým sa vykonáva režim jednotnej platby.

³¹ A. Grootes podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie a tvrdí, že Amt für Landwirtschaft Parchim mu bol povinný priznať platobné nároky založené na ornej pôde.

³² Vnútroštátny súd uvádza, že podľa článku 61 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s § 5 ods. 3 bodom 2 BetrPrämDurchfG sa otázka, či sa majú platobné nároky za plochu stanoviť na základe hodnôt pre ornú pôdu alebo hodnôt pre pasienky, v Nemecku posudzuje podľa spôsobu využívania predmetnej plochy k 15. máju 2003. Pritom k tomuto dňu bol sporný pozemok pasienkom. Za týchto podmienok môže dôjsť k priznaniu platobných nárokov založených na ornej pôde iba vtedy, keď nastali okolnosti, ktoré tvoria prípad vyššej moci v zmysle článku 40 nariadenia č. 1782/2003.

- 33 Keďže Verwaltungsgericht Schwerin usúdil, že výsledok sporu, ktorý prejednáva, závisí od výkladu uplatniteľného práva Únie, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Prichádza do úvahy uznanie existencie mimoriadnych okolností v zmysle článku 40 ods. 5 nariadenia... č. 1782/2003 vo vzťahu k platobným nárokom podľa plochy tiež v prípade, keď agroenvironmentálne opatrenie, ktoré existuje k 15. máju 2003, je len pokračovaním (trvalého) využívania pasienkov, ktoré však z časového hľadiska priamo (alebo v každom prípade ‚bezprostredne‘) nadväzuje na opatrenie, na základe ktorého došlo k zmene využitia ornej pôdy na trvalé pasienky?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

Prichádza do úvahy uznanie existencie mimoriadnych okolností v zmysle článku 40 ods. 5 nariadenia... č. 1782/2003 vo vzťahu k platobným nárokom podľa plochy len vtedy, keď došlo k zmene využitia ornej pôdy na pasienky (práve) z dôvodu účasti na agroenvironmentálnom opatrení v zmysle citovaného ustanovenia?

3. Vyžaduje uznanie existencie mimoriadnych okolností v zmysle článku 40 ods. 5 nariadenia... č. 1782/2003, aby poľnohospodár podávajúcí žiadosť bol aj tým, kto zmenu využitia pôdy vykonal, alebo môže úspešne uplatniť existenciu

mimoriadnej okolnosti v zmysle tohto ustanovenia aj poľnohospodár, ktorý neskôr ‚vstúpil‘ do už realizovaného agroenvironmentálneho opatrenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- ³⁴ Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ boli v dotknutom členskom štáte stanovené podľa článku 61 tohto nariadenia rozdielne jednotkové hodnoty na hektáre pasienkov a na akékoľvek iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, poľnohospodár, na ktorého sa k referenčnému dátumu uvedenému v tomto článku vzťahujú agroenvironmentálne záväzky predstavujúce priame pokračovanie agroenvironmentálnych záväzkov, ktorých cieľom je zmena ornej pôdy na trvalé pasienky, je oprávnený požadovať, aby nároky uvedené v článku 59 ods. 3 prvom pododseku uvedeného nariadenia boli vypočítané na základe jednotkových hodnôt stanovených na iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, než hektáre pasienkov.
- ³⁵ Na úvod je potrebné pripomenúť, že článok 40 nariadenia č. 1782/2003 obsahuje odchýlnú úpravu, ktorá je určená na prispôsobenie pravidla výpočtu referenčnej čiastky stanoveného v rámci tzv. „historického“ modelu, podľa ktorého poľnohospodári, ktorí v priebehu referenčného obdobia zahŕňajúceho kalendárne roky 2000 až 2002 poberali platbu na základe prinajmenšom jedného z režimov podpory, ktoré sú upravené

v prílohe VI tohto nariadenia, majú nárok na podporu vypočítanú na základe referenčnej čiastky dosiahnutej pre každého poľnohospodára z ročného priemeru všetkých platieb poskytnutých na základe uvedených režimov v tomto období.

- 36 Konkrétne článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 poľnohospodárom, ktorí prevzali agroenvironmentálne záväzky, umožňuje, aby neboli v rámci režimu jednotnej platby znevýhodnení z dôvodu, že sa na nich také záväzky vzťahujú v priebehu referenčného obdobia.
- 37 Navyše článok 61 nariadenia č. 1782/2003 členským štátom umožňuje, aby stanovili rôzne jednotkové hodnoty na hektáre trvalých pasienkov ku dňu stanovenému na podanie žiadosti o podporu na plochu v roku 2003 a na akýkoľvek iný hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, v rámci vykonania režimu jednotnej platby na regionálnej úrovni.
- 38 V tomto kontexte vnútroštátny súd vychádza zo zásady, že článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 sa rovnako uplatní vo vzťahu k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 tohto nariadenia.
- 39 Využitie pozemku ako trvalého pasienku k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 nariadenia č. 1782/2003, nesporne môže, ako sa to zdá byť v prípade sporného pozemku, vyplývať z uzavretia agroenvironmentálnych záväzkov.

- 40 Keďže však neexistuje výslovné ustanovenie, ktoré by upravovalo uplatnenie článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003, ako je to v prípade článku 59 ods. 4 a článku 60 uvedeného nariadenia, treba najprv overiť, či toto ustanovenie možno uplatniť analogicky v rámci článku 61 tohto nariadenia.
- 41 Analogické uplatnenie ustanovenia voči hospodárskemu subjektu je možné vtedy, keď právny režim, ktorý sa na neho vzťahuje, je jednak úzko porovnateľný s režimom, ktorého analogické uplatnenie sa zvažuje, a jednak obsahuje opomenutie, ktoré je nezlučiteľné so všeobecnými zásadami práva Únie a ktoré toto analogické uplatnenie umožňuje napraviť (rozsudok z 12. decembra 1985, Krohn, 165/84, Zb. s. 3997, bod 14).
- 42 V prejednávanej veci sú jednak dva právne režimy úzko porovnateľné v rozsahu, v akom využitie pozemkov ako trvalých pasienkov k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 nariadenia č. 1782/2003, spočíva na rovnakom druhu agroenvironmentálnych záväzkov, ako sú uvedené v článku 40 ods. 5 tohto nariadenia.
- 43 Jednak je nutné konštatovať, že na rozdiel od článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 článok 61 tohto nariadenia neupravuje právnu situáciu poľnohospodárov, na ktorých sa k referenčnému dátumu uvedenému v tomto článku 61 vzťahovali agroenvironmentálne záväzky, takže títo poľnohospodári sa tak len preto, lebo uzavreli také záväzky, dostávajú do rizika, že budú znevýhodnení v rámci režimu jednotnej platby, ktorý bol prijatý neskôr. Podľa zásady právnej istoty, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, pritom právna úprava Únie vzťahujúca sa na jednotlivcov musí byť jasná a jednoznačná, aby títo mohli jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti

a podľa toho konať (pozri rozsudok z 11. júna 2009, Nijemeisland, C-170/08, Zb. s. I-5127, bod 44).

- ⁴⁴ Z toho vyplýva, že poľnohospodár, na ktorého sa vzťahujú agroenvironmentálne záväzky podľa nariadení č. 2078/92 a č. 1257/1999, nemôže byť znevýhodnený v rámci neskoršieho podporného režimu Únie práve z dôvodu takých záväzkov, lebo nebol schopný predvídať, že jeho rozhodnutie bude mať dôsledky na budúce priame platby podľa právnej úpravy prijatej neskôr (pozri v tomto zmysle rozsudok Nijemeisland, už citovaný, bod 45).
- ⁴⁵ V prejednávanej veci je potrebné pripomenúť, že sporný pozemok bol zmenený na trvalé pasienky v roku 1994 v dôsledku agroenvironmentálnych záväzkov, ktoré A. Grootes prebral 3. marca 2003, zatiaľ čo nariadenie č. 1782/2003 bolo prijaté 29. septembra 2003.
- ⁴⁶ Za týchto okolností je opodstatnený záver, že článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 sa primerane uplatní v rámci článku 61 tohto nariadenia.
- ⁴⁷ Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že podľa nemeckej právnej úpravy sa platobné nároky v prípadoch, ktoré sú uvedené v článku 40 ods. 5 druhom pododseku nariadenia č. 1782/2003, vypočítajú na základe kalendárneho roka, ktorý predchádza účasti na agroenvironmentálnom opatrení. V tomto kontexte chce vnútroštátny súd zistiť, či agroenvironmentálne záväzky, ktoré boli v rámci veci samej

prevzaté postupne, treba posudzovať ako tvoriace jeden celok na účely tohto ustanovenia vykladaného v spojení s článkom 61 tohto nariadenia.

- 48 V tomto ohľade je po prvé namieste uviesť, že zo znenia článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 nevyplýva, že opatrenia, ktoré sú v ňom uvedené, by museli pochádzať z jediného a rovnakého zmluvného záväzku.
- 49 Po druhé vzhľadom na cieľ uvedeného ustanovenia, ktorým je vyhnúť sa tomu, aby poľnohospodári, ktorí prevzali určité agroenvironmentálne záväzky počas referenčného obdobia, neboli znevýhodnení v rámci režimu jednotnej platby, nie je dôležité, či využitie pozemku vyplýva z jedinej zmluvy, ktorá poľnohospodára zaväzuje, aby uskutočnil agroenvironmentálne opatrenia, alebo či taký záväzok vyplýva z viacerých zmlúv, ktoré postupne pokrývajú toto obdobie.
- 50 V tomto poslednom prípade je naopak nevyhnutné, aby každá z nasledujúcich zmlúv upravovala agroenvironmentálne záväzky podľa nariadenia č. 2078/92 alebo č. 1257/1999 a aby na seba časovo nadväzovali.
- 51 Rovnako to platí, pokiaľ ide o prispôsobenie referenčného dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 nariadenia č. 1782/2003, v rámci analogického uplatnenia článku 40 ods. 5 tohto nariadenia.

- 52 Na prvú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ boli v dotknutom členskom štáte stanovené podľa článku 61 tohto nariadenia rozdielne jednotkové hodnoty na hektáre pasienkov a na akékoľvek iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, poľnohospodár, na ktorého sa k referenčnému dátumu uvedenému v tomto článku vzťahujú agroenvironmentálne záväzky podľa nariadenia č. 2078/92, ktoré predstavujú priame pokračovanie agroenvironmentálnych záväzkov, ktorých cieľom je zmena ornej pôdy na trvalé pasienky, je oprávnený požadovať, aby nároky uvedené v článku 59 ods. 3 prvom pododseku nariadenia č. 1782/2003 boli vypočítané na základe jednotkových hodnôt stanovených na iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, než hektáre pasienkov.

O druhej otázke

- 53 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 61 tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že iba existencia príčinnej súvislosti medzi zmenou využívania pozemku z ornej pôdy na trvalé pasienky a účasťou na agroenvironmentálnom opatrení v zmysle tohto ustanovenia umožňuje nezohľadniť na účely výpočtu platobných nárokov skutočnosť, že tento pozemok sa využíval ako trvalý pasienok k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 tohto nariadenia.

- 54 Na účely odpovede na túto otázku treba uviesť, že zo znenia článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 nesporne nevyplýva, že využitie výnimky, ktorú toto ustanovenie

upravuje, by podliehalo podmienke, že predmetné poľnohospodárske plochy boli zmenené na trvalé pasienky z dôvodu prevzatých agroenvironmentálnych záväzkov.

55 Je však potrebné pripomenúť, že v rámci veci samej sa článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 uplatní analogicky na situáciu, ktorú upravuje článok 61 tohto nariadenia.

56 Ako pritom vyplýva z bodu 42 tohto rozsudku, také uplatnenie sa zakladá na úvahe, že k zmene využitia dotknutého pozemku došlo práve z dôvodu záväzkov, ktoré poľnohospodár prevzal podľa nariadení č. 2078/92 a č. 1257/1999.

57 Z toho vyplýva, že ak bol dotknutý pozemok využívaný ako pasienok predtým, než poľnohospodár prevzal záväzok uskutočniť agroenvironmentálne opatrenia, a nezávisle od tohto záväzku, bude sa takisto považovať za využívaný ako pasienok na účely článku 61 nariadenia č. 1782/2003.

58 Preto je potrebné na druhú otázku odpovedať tak, že článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 61 tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že iba existencia príčinnej súvislosti medzi zmenou využívania pozemku z ornej pôdy na trvalé pasienky a účasťou na agroenvironmentálnom opatrení umožňuje nezohľadniť na účely výpočtu platobných nárokov skutočnosť, že tento pozemok sa využíval ako trvalý pasienok k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 tohto nariadenia.

O tretej otázke

- 59 Svojou treťou otázkou chce vnútroštátny súd v podstate zistiť, či sa článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 61 tohto nariadenia má vykladať v tom zmysle, že jeho uplatnenie podlieha podmienke, že poľnohospodár, ktorý podal žiadosť o jednotnú platbu, je aj tým, kto vykonal zmenu využitia dotknutého pozemku.
- 60 Na úvod je potrebné pripomenúť, že zo znenia článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s odsekom 1 uvedeného článku vyplýva, že oprávnený požiadať, aby sa referenčná čiastka vypočítala na základe kalendárneho roku alebo kalendárnych rokov referenčného obdobia, ktoré neboli ovplyvnené agroenvironmentálnymi záväzkami, je poľnohospodár, na ktorého sa počas referenčného obdobia také záväzky vzťahovali.
- 61 Článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 sa síce uplatní analogicky na situáciu, ktorú upravuje článok 61 tohto nariadenia, avšak jeho funkciou nie je prispôsobiť referenčné obdobie, ktoré je uvedené v článku 38 uvedeného nariadenia na účely výpočtu referenčnej čiastky, ale referenčný dátum, ktorý je uvedený v článku 61 rovnakého nariadenia.
- 62 V tomto ohľade treba pripomenúť, že článok 61 nariadenia č. 1782/2003 členským štátom umožňuje, aby stanovili rozdielne jednotkové hodnoty na hektáre trvalých pasienkov a na akékoľvek iné hektáre, na ktoré možno k určitému dňu poskytnúť podporu.

- 63 Rozhodujúcim kritériom v rámci článku 61 nariadenia č. 1782/2003 je tak využívanie dotknutých pozemkov k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v tomto článku. Naopak totožnosť poľnohospodára, ktorý podal žiadosť o platobné nároky, s poľnohospodárom, ktorý vlastnil pozemky k referenčnému dátumu uvedenému v tomto článku, je v tejto súvislosti irelevantná.
- 64 V rámci analogického uplatnenia článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 na situáciu, ktorú upravuje článok 61 tohto nariadenia, nemožno uložiť žiadnu dodatočnú podmienku.
- 65 Z toho vyplýva, že totožnosť poľnohospodára, ktorý vlastní pozemky k referenčnému dátumu zmenenému na základe článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003, nie je relevantná v rámci analogického uplatnenia tohto ustanovenia na situáciu, ktorú upravuje článok 61 tohto nariadenia. Rovnako je irelevantná totožnosť poľnohospodára, ktorý uskutočnil zmenu využitia týchto pozemkov.
- 66 Navyše je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry zásada rovnosti zaobchádzania alebo zákazu diskriminácie vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rôznym spôsobom a aby sa s rôznymi situáciami nezaobchádzalo rovnakým spôsobom, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri najmä rozsudok z 8. júla 2010, Afton Chemical, C-343/09, Zb. s. I-7027, bod 74).
- 67 V prejednáwanej veci sa pritom poľnohospodár, na ktorého sa pôvodne vzťahovali agroenvironmentálne záväzky, a poľnohospodár, ktorý také záväzky iba prebral v rámci prevodu poľnohospodárskych pozemkov, nachádzajú pri podaní žiadosti o účasť na

režime jednotnej platby v porovnateľnej situácii so zreteľom na článok 61 nariadenia č. 1782/2003.

68 Za týchto okolností by bolo zjavne v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, aby sa s nimi zaobchádzalo odlišne a aby iba poľnohospodár, na ktorého sa pôvodne vzťahovali agroenvironmentálne záväzky, bol oprávnený dovoľávať sa uplatnenia článku 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s jeho článkom 61.

69 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je namieste odpovedať na tretiu otázku tak, že článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003 v spojení s článkom 61 tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že jeho uplatnenie nepodlieha podmienke, že poľnohospodár, ktorý podal žiadosť o jednotnú platbu, je aj tým, kto vykonal zmenu využitia dotknutého pozemku.

O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Článok 40 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006, sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ boli v dotknutom členskom štáte stanovené podľa článku 61 tohto nariadenia rozdielne jednotkové hodnoty na hektáre pasienkov a na akékoľvek iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, poľnohospodár, na ktorého sa k referenčnému dátumu uvedenému v tomto článku vzťahujú agroenvironmentálne záväzky podľa nariadenia Rady (EHS) č. 2078/92 z 30. júna 1992 o poľnohospodárskych výrobných metódach zlučiteľných s požiadavkami ochrany životného prostredia a so zachovaním krajiny, ktoré predstavujú priame pokračovanie agroenvironmentálnych záväzkov, ktorých cieľom je zmena ornej pôdy na trvalé pasienky, je oprávnený požadovať, aby nároky uvedené v článku 59 ods. 3 prvom pododseku nariadenia č. 1782/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 319/2006, boli vypočítané na základe jednotkových hodnôt stanovených na iné hektáre, na ktoré možno poskytnúť podporu, než hektáre pasienkov.
2. Článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 319/2006, v spojení s článkom 61 tohto nariadenia v znení zmien a doplnení sa má vykladať v tom zmysle, že iba existencia príčinnej súvislosti medzi zmenou využívania pozemku z ornej pôdy na trvalé pasienky

a účasťou na agroenvironmentálnom opatrení umožňuje nezohľadniť na účely výpočtu platobných nárokov skutočnosť, že tento pozemok sa využíval ako trvalý pasienok k referenčnému dátumu, ktorý je uvedený v článku 61 tohto nariadenia v znení zmien a doplnení.

- 3. Článok 40 ods. 5 nariadenia č. 1782/2003, zmeneného a doplneného nariadením č. 319/2006, v spojení s článkom 61 tohto nariadenia v znení zmien a doplnení sa má vykladať v tom zmysle, že jeho uplatnenie nepodlieha podmienke, že poľnohospodár, ktorý podal žiadosť o jednotnú platbu, je aj tým, kto vykonal zmenu využitia dotknutého pozemku.**

Podpisy